

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Notæ In Notas Willelmi Wendrockii Ad Ludovici Montaltii Litteras, Et In Disquisitiones Pauli Irenæi Inustæ

Fabri, Honoré

Coloniæ, 1659

Nota III. De præcepto amandi Deum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39536

tini auctoritatem eleuetis; hinc timorem pœnarum malum vocas, quem tamen Tridentinum sess. 6. c. 6. & sess. 14. c. 4. utilem & bonum esse testatur: alter verò, ut Sacramentum Pœnitentiæ è medio tollatis; nempe ideò contritionem perfectam, id est, Charitati conjunctam, necessariam esse dicitis, & satisfactionem præmittendam esse præscribitis; ut peccata ante absolutionem remissa esse censeantur, ac proinde ipsa absolutio actus judicialis non sit, sed mera declaratio, contra Tridentinum sess. 14. c. 6.

N O T A I I I.

De præcepto amandi Deum.

* **I**N scenam Polemicam & pulverem contentiosum Iprodus Willelme, disputas, arguis, distinguis, explicas, instas, & quas tantopere Jansenius odittricas, etiam Scholasticas adhibes, easque Scholasticorum formulas & distinctiones, quas hæctenùs tuæ factionis homines exploferunt. Hic audio tandem aliquando Jansenistam cum Scholasticis Theologizantem, sic enim per te loqui liceat. Gratulor tibi has voces *affectu, effectu, habitu, actu, virtualiter, realiter, necessitate mediæ & præcepti, totaliter & totalitates*, aliasque hujusmodi. Prætereà D. Thomæ & S. Bernardi agis interpretem: quàm accuratum & rectum, is facile intelliget, cui mos Jansenianorum perspectus est; & bona fides, quam Annatus tantoperè commendavit, com-

* Pag. 252. ad Pag. 284. Longum tractatum de Præcepto amandi Dei inseruit. Cum autem tum à Sirmundo, tum ab Apologistis, hoc argumentum plenè discussum sit, & meram locorum farraginem, & repetitionum congeriem hic dumtaxat esse videam, omisâ longiore disputatione, rem breviter conficio.

comperta. Publicam enim auctoritatem & facultatem sibi arrogant, verba Dei, Patrum, Conciliorum, Rom. Pontificum, Doctorum adulterandi: in verbis S. Thomæ jam supra non semel hujus rei fidem fecimus.

Sed age Willelme, contrahamus disputationem. Præcepto negativo amoris Dei hominem semper teneri, tecum Sirmundus, contra quem disputas, & Jesuitæ omnes sentiunt; ne scilicet quidquam homo admittat, quod prædicto amoris contrarium sit: item præcepto *positivo effectivi* amoris, ut ajunt, servandi scilicet divina præcepta; nempe ille Deum diligit, qui *sermones illius servat*: item præcepto naturali, ac etiam *positivo*, si velis, amoris *affectivi*, id est, eliciendi actum interiorem veræ Charitatis; quo tamen præcepto, hominem semper ac singulis momentis obligari, non dices, sed aliquando dumtaxat; tunc autem obligari, mecum facile senties, cum ad finem suum obtinendum, actus ille saltem moraliter necessarius est, v. g. in articulo mortis, si quis sibi peccati mortalis conscius sit, nec Confessarii copia fiat; item cum Sacerdos rem sacram facere tenetur ex officio, nec adest Confessarius, ac se lethalis culpæ reum agnoscit; idem pro administratione aliorum Sacramentorum dicendum est; item cum quis probabili periculo sese exponit, vel longæ navigationis, vel justis prælii committendi, vel proximi juvandi contagio laborantis, vel in gravissima tentatione odii Dei. In his omnibus, præcepto amoris *affectivi* hominem teneri Jesuitæ omnes sentiunt; de aliis casibus probabiliter disputant: omnes tamen negant, teneri ad actum *supernaturalem* Charitatis eo primo temporis momento, quo ad rationis usum pervenit: quod aliqui Doctores Angelico attribuunt, quem tamen Sirmundus non

ineptè interpretatur, quidquid dicas, mi homo, eique affingas. Nunquam enim negavit, ad actum Charitatis hominem teneri, quotiescumque ad salutem obtinendam, legem implendam, fugiendum peccatum, sedandam conscientiam, est necessarius.

Sed à te rescire velim, quandonàm sit necessarius, extrà casus prædictos & alios ejusmodi, pro quibus omnes conveniunt. Sunt qui velint, hominem ad hoc teneri, omnibus diebus Festis; alii singulis diebus; alii cùm acceditur ad sacram Synaxim; alii cùm gravis tentatio urget; alii semel in anno; alii cùm inspiciatur: suam quisque opinionem probabili aliqua ratione probat; sed ut inter se non conveniunt, ita neminem, opinor, teneri dices, ad unam potius quàm ad aliam. Ad quam enim? appella quæso: hoc tibi faciendum erat, ut aliquid novi adstrueres; cum tamen nihil aliud nisi crambem recoctam denuò apponas. Licèt enim interpretatio tua locorum discussorum, SS. scilicet Bernardi & Thomæ Aquinatis, Gersonis, &c. legitima esset, quod tamen tibi non concedo, cùm nihil sanè minùs præstiteris: nempe Doctoris Angelici locus, ut Bernardum omittam, satis obscurus est, ut tu ipse fateris; si ergo illius sensum, cum clarè & perspicuè loquitur, minimè capis, quomodò illum assequèris, cùm obscurior & difficilior est? Sed hoc dato, & non concesso, tuam scilicet interpretationem legitimam esse; quid inde? Igitur interpretatio Sirmundi corrui. Esto corrui; quid ad rem? Igitur amor actu est necessarius. Ita est; at non semper: dic, amabò, quando extrà casus expositos, in quibus omnes consentiunt, atque aded ipse Sirmundus; licèt in iis præcepti naturalis, & legis æternæ vim obligationemque potius consideret, quàm positivæ: dic sodes, extrà prædictos casus quandonàm

nàm præceptum illud positivum obliget? sed dic aliquid certi: nam amentes sibi somnia fingunt. Taces: Vin', pro te respondeam? quid tibi velis, satis innuis. Jam Tui toties responderunt, hominem in omnibus actionibus suis teneri, actum Charitatis elicere; sic enim locum Pauli perperam interpretantur. Itane verò? huc spectas, mi homo: Vis ab homine peccari in omni actione, quæ ab actuali Dei amore profecta non sit. Igitur Fides informis peccatum est; Spes item, & sanctus Timor, item attritio, & oratio peccatoris; immò cum actus divinæ Charitatis eodem instanti Charitatem habitualement vel supponat, vel inducat, omnis peccatoris actio peccatum est. Hinc si orat peccator, peccat; si rei sacræ interest, peccat; si mendico eleemosynam erogat, peccat; si Dei timore concutitur, peccat. Hinc ais, fieri non posse, ut qui non amat Deum, scilicet actu, aliquid non amet plusquam Deum. Sed vide, amabò, quid dicas. Nam amare aliquid plusquam Deum, est peccatum mortale; igitur omnis actus, qui amorem Dei non continet, est peccatum mortale. Nec errorem excusat id, quod dicis, amorem *mansorium* in creatura, quo quis in ea defigitur, esse peccatum veniale, nisi actus aliquo speciali præcepto prohibeatur. Nam defigi in creatura, est in ea ponere finem ultimum; & hæc est peccati mortalis nota. Nec demùm est, quòd dicas, à te non intelligi illum Charitatis gradum, qui sine Sacramento justificat: quia gradus ille speciem non mutat; & per te Charitas nascens, proficiens, & perfecta, sunt ejusdem generis; Charitas autem Theologica, etiam in gradu remisso justificat, aut certè cum gratia justificante conjuncta est. Hæc & alia multa absurda, impia, blasphema, hæretica ex illo vestro principio re-
cta consequuntur deducuntur; neque fateri erubescitis.

citis.

scitis. Et hæc ad longam illam dissertationem, in qua millies eadem repetis, ac perpetuò nugaris.

Sed dato, ut dixi, & non concesso, te aliquid confecisse, nihil aliud obtinueris, quàm ut præceptum positivum divini amoris, non quidem semper, sed aliquando obliget, idque certò, in casibus scilicet expositis, aliisque similibus; ac proinde doctrina illa ad eosdem pertineat. Quòd aliàs sit obligatio, scilicet pro alio casu determinato, nunquam probasti; dicam ampliùs, nunquam probabis. Sed, ut dixi, tam multa ad pompam & speciem congeffisti, ut aliquid apud indoctos auræ captares; ut Theologum ageres, vel potiùs Theologastrum; ut vel hunc fucum erroribus vestris circa divinum amorem obduceres; denique ut sub amoris divini specie, simplicioribus imponeres, eosque in fraudem erroremque induceres. Fraudem detexi, errorem ostendi; cæterùm ad Apologistam te remitto, qui egregiè, brevius licèt, calumniam vestram diluit, & totam rem istam egregiè discussit.

In Epistolam undecimam,

NOTA PRIMA.

De Jocis Montaltii.

DE hoc argumento præclare scripserunt Apologistæ; idque variis locis, sed præsertim in I. responsione ad Litteras Montaltii generatim, tum in responsione ad Epistolam undecimam, & in responsione ad objectionem 54: neque hîc tam infirmi ac jejuni fuere, ut scribis. Montaltius nuga-

tur,